

2000. URTEAN HASI ZEN, ETA 2010EAN BUKATU. Hamar urtez lanean aritu dira mundu osoko ia 3.000 zientzialari, erronka bat betetzeko: Itsasoko Biziaren Errolda egitea. Ozeanoko bizidunen dibertsitatearen, banaketaren eta ugaritasunaren aurrekaririk gabeko argazkia. Polotik polora, tropiko beroetan barrena, kostaldeko harkaitzetatik hondorik sakonenetara, mikrobioetatik baleetara.

OZEANOETAKO biztanle ezezagunak

Proiektu erraldoia izan da, eta halakoak dira datuak ere. Jaso dituzten milioika laginetatik 1.200 espezie berri deskribatu dituzte, eta deskribatzeke beste 5.000tik gora dituztela jotzen dute. Espezieen banaketa geografikoa jasotzen duen OBIS datu-basean 6,5 milioi behaketa berri sartu dituzte. Eta, hamar urte hauetan, 2.600 artikulua zientifiko argitaratu dituzte.

Ikusi dute itsasoko biomasaren % 90 mikroorganismoek osatzen dutela. Hondar gramo bakarrean 5.000-19.000 bakterio-mota daudela kalkulatu dute, eta, ur litro batean, 38.000. Bestalde, ezagutzen ditugun espezieen % 20 krustazeoak dira; % 17, moluskuak, eta % 12, arrainak.

Orain lehen baino gehixeago ezagutzen dugu urpeko mundu ezezagun hori. Baina ezagutzeko falta zaigunaz ere eman dute daturik: esaterako, ozeanoen bolumenaren % 20ri buruz ez dago datu bakar bat ere. ●

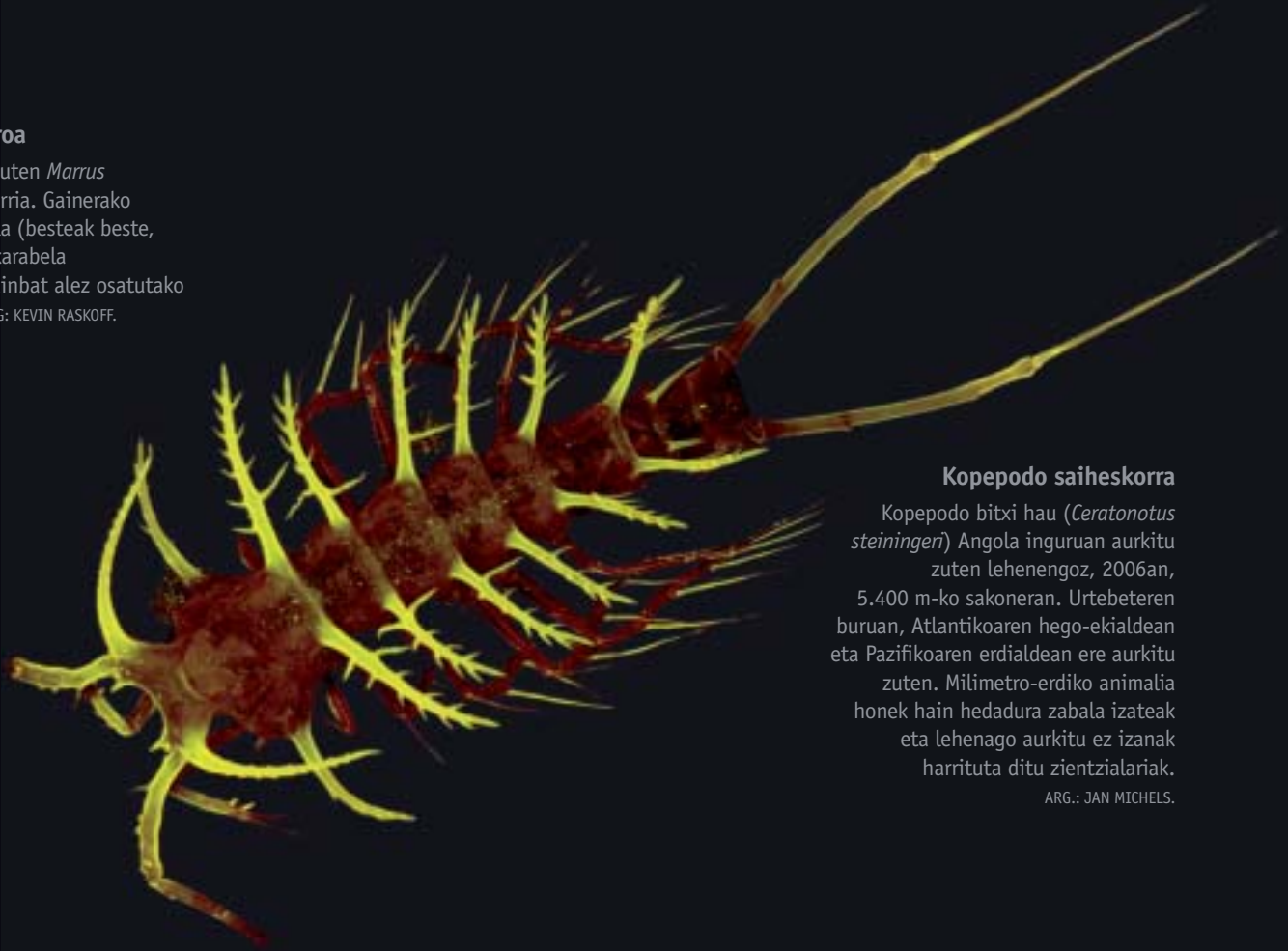
Dunbo olagarroa

2009an aurkitu zuten Dunbo olagarroa (*Grimpotooth sp.*), Atlantikoko dortsalean, 1.600 m-ko sakoneran. 2 m-ko eta 6 kg-ko olagarro hegastun bat da. Hain zuzen, Dunboren belarriak diruditen hegats horiekin egiten du igerian. ARG.: DAVID SHALE.

Suzko sifonoforoa

2005ean aurkitu zuten *Marrus orthocanna* ikusgarria. Gainerako sifonoforoak bezala (besteak beste, *Physalia physalis* karabela portugaldarra), hainbat alez osatutako kolonia bat da. ARG: KEVIN RASKOFF.

Kopepodo saiheskorra

Kopepodo bitxi hau (*Ceratonotus steiningeri*) Angola inguruan aurkitu zuten lehenengoz, 2006an, 5,400 m-ko sakoneran. Urtebeteren buruan, Atlantikoaren hego-ekialdean eta Pazifikoaren erdialdean ere aurkitu zuten. Milimetro-erdiko animalia honek hain hedadura zabala izateak eta lehenago aurkitu ez izanak harrituta ditu zientzialariak.

ARG.: JAN MICHELS.

Yeti karramarroa

Aurkitu zutenek izen hori jarri bazioten ere, Himalaiatik oso urrun bizi da karramarro iletsu hau: Pazko uhartearen hegoaldera aurkitu zuten, 2.200 m-ra, tximinia hidrotermalen inguruan. *Kiwa hirsuta* du izen ofiziala. 15 cm inguru ditu, eta, ustez, itsua da. Antzekorik ezagutzen ez zenez, Kiwidae familia sortu behar izan dute karramarro bitxi hau sailkatzeko.

ARG: IFREMER/A.FIFIS.

Fantasia arrosa

Holoturia igerilari hau (*Erypniastes sp*) fina eta dotorea da, kostaldetako pepino-itxurako ahaideen ondoan. Zelebes itsasoan (Pazifikoaren mendebaldean) aurkitu zuten 2.500 metrora.

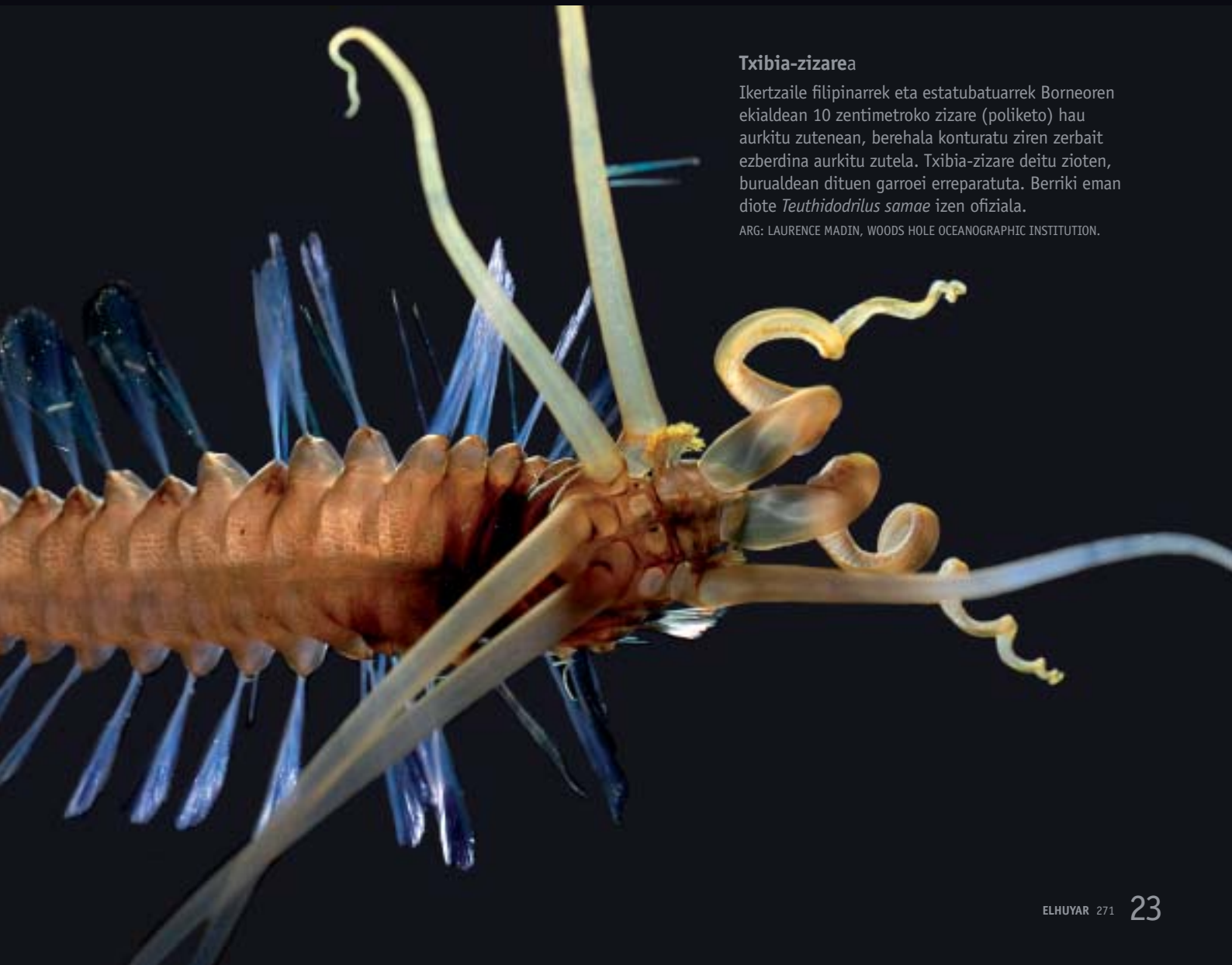
ARG.: LAURENCE MADIN, WOODS HOLE OCEANOGRAPHIC INSTITUTION.

Hondoetako marmoka

Crossota norvegica marmoka
Artikoko ur sakonetan bildu
zuten, urpeko robot (ROV)
batekin. ARG.: KEVIN RASKOFF.

Txibia-zizarea

Ikertzaile filipinarrek eta estatubatuarrek Borneoren ekialdean 10 zentimetroko zizare (poliketo) hau aurkitu zutenean, berehala konturatu ziren zerbait ezberdina aurkitu zutela. Txibia-zizare deitu zioten, burualdean dituen garroei erreparatuta. Berriki eman diote *Teuthidodrilus samae* izen ofiziala.

ARG: LAURENCE MADIN, WOODS HOLE OCEANOGRAPHIC INSTITUTION.

Txibia banpiroa

Vampyroteuthis infernalis edo txibia banpiroa, erlikia filogenetiko bat da. Vampyromorphida ordenan bizirik gelditzen den bakarra. Olagarroen eta txibien arteko ezaugarriak ditu, eta 600-900 metroko sakoneran bizi da. Animalia gehienentzat txikiegiak diren oxígeno-mailekin bizitzeko gai da.

ARG.: KIM REISENBICHLER, MBARI.

Itsas aingerua

Bi hego horiek eman diote aingeru-izena, baina, izatez, *Clione limacina* maskorrik gabeko barraskiloa da, dilista baten tamainakoa. Espeziea ezaguna zen lehendik ere, baina orain jakin dute bi poloetan bizi direla (beste hainbat espezie bezala). ARG.: KEVIN RASKOFF.

Anemona harraparia

Mexikoko Golkoko anemona honek (*Actinoscyphia* sp.), landare haragijaleen gisara, tentakuluak itxiz harrapatzen ditu bere harrapakinak.

ARG.: IAN MACDONALD, FLORIDA STATE UNIVERSITY.

Begirada bat

Queensland Museoko ikertzaile bat argizatutako akuario bat aztertzen, Lizard Island arrezifean.

ARG.: GARY CRANITCH-QUEENSLAND MUSEUM.

